Η Ιερά Παράδοσις και οι αιρετικοί (Δημήτριος Παναγόπουλος)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 24 Μαΐου, 2018

Περί των πηγών της διδασκαλίας του Ιησού

Προτιθέμενοι να ελέγξωμεν και διαφωτίσωμεν άμα τας πεπλανημένας δοξασίας των κατά της Ορθοδοξίας επιτιθεμένων κακοβούλως Διαμαρτυρομένων Πρεσβυτεριανών, αυτοκαλουμένων Ευαγγελικών, κρίνομεν αναγκαίο να πραγματευθώμεν πρώτον περί της Πηγής του Θείου Λόγου. Πηγή της Θρησκείας του Σωτήρος Χριστού είναι ο θείος Αυτού τε και των θεοπνεύστων Αποστόλων λόγος.
Ο θείος λόγος μετεδόθη εξ αρχής διά στόματος εις τον κόσμον, «Η πίστις εξ ακοής...» (Ρωμ. ι' 17). Ενεχαράχθη δε και ενετυπώθη διά ζώσης φωνής εις τας καρδίας και διανοίας των ακουσάντων αυτόν. Προϊόντος όμως του χρόνου οι θείοι Απόστολοι, μη επαρκούντες εις την εξάπλωσιν των μεγάλων αληθειών της θείας αποκαλύψεως εις τα έθνη, και προς εμπέδωσιν των υπ' αυτών ιδρυθεισών Εκκλησιών και υπό των πιστευσάντων χριστιανών παρακαλούμενοι, είτε και υπ' άλλων αιτιών παρακινούμενοι, έγραψαν εξ αυτών τινές κατά διαφόρους εποχάς Επιστολάς κατ' έμπνευσιν του Αγίου Πνεύματος ως και κατόπιν τα τέσσερα Ευαγγέλια. Αι Πράξεις λοιπόν των Αποστόλων, αι Επιστολαί και τα Ευαγγέλια απετέλεσαν τον Κανόνα της Καινής Διαθήκης.
Η Καινή λοιπόν αυτή Διαθήκη, απαρτιζομένη εκ των τεσσάρων Ευαγγελίων, του Ματθαίου, του Μάρκου, του Λουκά και του Ιωάννου, εκ των Πράξεων των Αποστόλων, εκ των δέκα και τεσσάρων επιστολών του Αποστόλου Παύλου, εκ των επτά καθολικών επιστολών των Αποστόλων Πέτρου, Ιακώβου, Ιούδα και Ιωάννου και εκ της Αποκαλύψεως του Ιωάννου ήτοι εξ είκοσι και επτά θεοπνεύστων βιβλίων, αποτελείτο, ως είπομεν, Κανόνα της Καινής Διαθήκης.
Εκτός, δε του Κανόνος (βιβλίου) τούτου της Κ. Διαθήκης έχομεν και την Παλαιάν Διαθήκην, απαρτιζομένην εκ τριάκοντα και εννέα θεοπνεύστων κανονικών βιβλίων. Και η μεν πρώτη καλείται Νέα Γραφή, ή Καινή Διαθήκη, η δε δευτέρα Παλαιά Γραφή ή Παλαιά Διαθήκη και αι δύο ομού ονομάζονται Αγία Γραφή.

Η Αγία λοιπόν αυτή Γραφή είναι ο γραπτός λόγος του Θεού, είναι η πρώτη και κυριωτάτη πηγή της Αληθούς θρησκείας του Παλαιού και του Νέου Ισραήλ, ήτοι των Εβραίων και των Χριστιανών. Είναι τέλος τα δύο δηνάρια του Κυρίου άτινα άφησε τω Πανδοχεί ίνα επιμεληθεί του περιπεσόντος εις τούς ληστάς ανθρώπου. Και πηγή της μεν των Εβραίων θρησκείας είναι η Παλαιά Γραφή, της δε εξ αποκαλύψεως θρησκείας του Ιησού Χριστού κυρίως πηγή είναι η νέα Γραφή, μαρτυρουμένη όμως

και βεβαιουμένη υπό των Νόμων και των Προφητών της Παλαιάς Διαθήκης η οποία έχει τας αυτάς βάσεις.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Α'.
Περί Παραδόσεως

Εκτός της μιας ταύτης πηγής, δηλαδή του γραπτού λόγου του Θεού, της Αγίας Γραφής, η Ορθόδοξος ημών Εκκλησία παραδέχεται και τας συμπαρομαρτούσας τη Αγία Γραφή διδασκαλίας των Μαθητών, των Απόστολων, των Ιερών της Γραφής συγγραφέων και των μετ' αυτούς διαπρεψάντων επί αγιότητι και πολυμαθεία Εκκλησιαστικών Πατέρων.
Τας συναδούσας (συμφωνούσας) τη Αγία Γραφή ταύτας διδασκαλίας ονομάζει η Ορθόδοξος Εκκλησία ιεράν Παράδοσιν ή Εκκλησιαστικάς Παραδόσεις ή και απλώς παράδοσιν.

Η λέξις παράδοσις δεν σημαίνει, ως οι «Ευαγγελικοί» λέγουν, τυχαίαν φήμην, λόγους αδεσπότους, λόγους αγράφους, εντάλματα ανθρώπων, αλλά σημαίνει τας περί της θρησκείας του Ιησού παραδοθείσας εις την Εκκλησίαν γνώσεις υπ' Αυτού και των Αυτού Αποστόλων.

Η παράδοσις ημών δεν αποτελείται από φήμας των τριόδων, αλλ' είναι ως προείπομεν, διδασκαλία περιεχομένη εις συγγράμματα αποστολικών (αμέσων Μαθητών των Αποστόλων) και άλλων μεγάλων Πατέρων, γνησιότητος αναμφισβητήτου και υπ' αυτής της αρνητικής κριτικής, **ηγγυημένη δε υπό της Εκκλησίας** «*Ήτις εστί στύλος και εδραίωμα της αληθείας*» κατά την διδασκαλίαν της Κ. Διαθήκης (Α Τιμ. γ 15). Αυτοί δε καθ' εαυτοί οι συγγραφείς οι χρηματίσαντες άμεσοι Μαθηταί των Αποστόλων, και μαρτυρούντες εις τα συγγράμματα αυτών ότι παρέλαβον κάτι τι παρά των Αποστόλων ή ότι ήκουσαν κάτι παρ' αυτών, είναι άξιοι πάσης πίστεως. Καθ' ότι άλλωστε αι πληροφορίαι τοις τοιούτοις συγγράμμασι είναι υιοθετημέναι και εν συνεχεί εφαρμογή υπό της επισήμου Εκκλησίας, της Εκκλησίας της ποιμαινούσης, ήτοι της αρχούσης των πιστών, και υπευθύνου, δι' αυτό η υποχρέωσις, όπως παρέχωμεν εις αυτούς πίστιν ακλόνητον είναι πλέον η επιτακτική.

Παραλείπομεν, ότι και εάν ακόμη δεν είχομεν συγγράμματα αποστολικών πατέρων μαρτυρούντα περί ορισμένων εκκλησιαστικών ζητημάτων, θα ήτο αρκετόν το ότι υπό της Εκκλησίας αδιακόπως ούτως επρεσβεύθησαν και εδιδάχθησαν.

Η Εκκλησία η Ορθόδοξος η οποία καθ' ημάς δεν είναι άφρακτος αμπελών, και δεν περιλαμβάνει μέλη απλά ως χύμα εσκορπισμένα, αλλά περιλαμβάνει άρχοντας και αρχομένους, η Εκκλησία, λέγομεν δι' ημάς η Ορθόδοξος, είναι εγγυητής υπεύθυνος και αυθεντικός δι' άπαν το περιεχόμενον της παραδόσεως, το υιοθετημένον παρ' αυτής, και αν δεν είχομεν συγγράμματα αποστολικών Πατέρων. Τούτο δε

ανεξαρτήτως της ιδιότητος του αλάθητου με την οποίαν δεχόμεθα αυτήν πεπροικισμένην υπό του θείου Ιδρυτού της.

Η αξιοπιστία λοιπόν της παραδόσεως δι' ημάς τους Ορθοδόξους είναι αδιάσειστος, εκείνος δε, ο οποίος θα τολμήση να κηρύξη αυτήν αναξιόπιστον, είναι υποχρεωμένος να αποδείξη αυτό θετικώς, ουχί δε να ισχυρίζηται αυτό αυθαιρέτως.

Η παράδοσις άλλωστε δεν περιέχει τι αντίθετον τη Γραφή, αλλά μόνον μη υπάρχον, ή υπάρχον σκιωδώς. Επομένως συμπληροί ή αποσαφεί (εξηγεί) την Γραφήν.

Παράδειγμα: Ο Ιησούς λέγει εις τους Μαθητάς Του όπως: «*Πορευθέντες μαθητεύσωσι πάντα τα έθνη βαπτίζοντες αυτούς εις το όνομα του Πατρός και του Υιού και του Αγίου Πνεύματος*» (Ματθ. κη' 19-20). Γεννάται όμως το ζήτημα, τίνι τρόπω ετέλουν το βάπτισμα οι Απόστολοι; Εβύθιζον τους προσερχομένους εις Χριστόν άπαξ εις το ύδωρ και απήγγελον διά μιας το, «εις το όνομα του Πατρός και του Υιού και του Αγίου Πνεύματος»; ή εβύθιζον αυτούς δεύτερον και απήγγελον μόνον το «Και του Υιου;» εβύθιζον αυτούς τρίτον και απήγγελον το «Και του Αγίου Πνεύματος;».
Εις το ερώτημα τούτο απαντά η Παράδοσις διά των συγγραμμάτων των Αποστολικών Πατέρων, και μάλιστα διά της αδιακόπου και επισήμου πράξεως της Εκκλησίας. Και ερωτάται κατά τι λοιπόν η Παράδοσις, η οποία μας πληροφορεί τον τρόπον, καθ' ον οι Απόστολοι ετέλουν το Βάπτισμα, αντιφάσκει προς την Γραφήν;

Η Γραφή επίσης ομιλεί περί επιθέσεως χειρών, περί αλείψεως δι' ελαίου κ.λ.π. Ερωτάται όμως πώς επέθετον τας χείρας και πώς ήλειφον έλαιο; Και εάν η Παράδοσις μας πληροφορήση συμπληρωματικώς περί τούτων, κατά τι αντιφάσκει προς την Γραφήν;

Ακόμη η Γραφή ομιλεί περί ενότητος του γιου προς τον Πατέρα: «*Εγώ και ο Πατήρ εν εσμέν*» (Ιωάν. ι' 30). Γεννάται όμως το ερώτημα. Η ενότης αυτή που αναφέρεται; Εις το ότι ο Πατήρ και ο υιός είναι αγέννητοι; Αδύνατον. Έρχεται η Παράδοσις, δηλαδή ενταύθα ολόκληρος εν Οικουμενικώ Συνόδω τω 325 και μας καθορίζει αυθεντικώς, ότι η ενότης του γιου προς τον Πατέρα αναφέρεται εις την ουσίαν και μας δωροφορεί και τον όρον Ομοούσιον. τούτο είναι μία διασάφησις εννοίας σκιωδώς εν τη Γραφή φερομένης, ουχί δε αντίθεσίς τις.

Δεν είναι ανάγκη λοιπόν η Παράδοσις να συμφωνεί προς την Γραφήν, ίνα αποδεχθώ μεν αυτήν, ως φρονούσιν οι «Ευαγγελικοί», διότι θα είναι εντελώς περιττή, αλλ' **είναι ανάγκη μόνον να μη διαφωνεί προς αυτήν**. Εφ' όσον συμπληροί τα κενά ή διασαφεί τα σκιωδώς ειρημένα, είναι απαραίτητος.

Ίσως δεν θα είχομεν ανάγκην της παραδόσεως, εάν η Γραφή ήτο βιβλίον συστηματικόν, εκθέτον απ' αρχής μέχρι τέλους, τόσον χρονικώς, όσον και μεθοδικώς, την διδασκαλίαν του Χριστού. Αλλ' η Γραφή είναι απομνημονεύματα **περιέχοντα σποραδικώς μέρος μόνον της διδασκαλίας του Χριστού**, και τούτο εκ διαφόρων περιστατικών λόγων και εν διαφόροις καιροίς γραφέν.

Εάν δε, λάβωσιν ανά χείρας το βιβλίον τούτο δέκα, εκατόν, χίλιοι άνθρωποι σοφοί μεν καθ' όλα και άριστοι ελληνισταί ή οιασδήποτε άλλης γλώσσης κάτοχοι, εν τη οποία είναι μεταπεφρασμένη η Γραφή, μη δεδιδαγμένοι όμως εκ των προτέρων, ουδέν περί Χριστού, Χριστιανισμού, και Εκκλησίας και ένεκα τούτου τελείως ανίδεοι και μελετήσωσιν αυτό επισταμένως, **δεν θα εννοήσωσιν τίποτε περί της διδασκαλίας και του συστήματος του χριστιανισμού**, έκαστος δε θα καταλήξη, ουχί μόνον εις διάφορα, αλλά και τουτ' αυτό αντίθετα συμπεράσματα προς τον άλλον, και τούτο προτείνομεν να δοκιμασθή διά πειράματος.

Το φως λοιπόν της παραδόσεως είναι απαραίτητον εις τον ασθενικόν οφθαλμόν του αναγνώστου της Γραφής. Το απαραίτητον άλλως μιας παραδόσεως είναι ανεγνωρισμένον και εφηρμοσμένον και εις άλλας σχέσεις των ανθρώπων και εις άλλους κλάδους.

Ταύτα δε τα στοιχειωδώς λογικά και πρακτικώς απαραίτητα, τα μηδαμώς αντιπίπτοντα προς την Γραφικήν διδασκαλίαν, μάλλον δε και κυρούμενα υπ' αυτής1 μολονότι οι «Ευαγγελικοί» (Προτεστάνται) τα αποκρούουσι θεωρητικώς τα εφαρμόζουσιν όμως εν τη πράξει. Δηλαδή μολονότι ρηγνύουσι τους πνεύμονας κραυγάζοντες, ότι ουδεμίαν παράδοσιν δέχονται, οικτρώς αντιφάσκοντες προς εαυτούς αντλούσιν εκ της ημετέρας Παραδόσεως, της αποτελούσης μύθευμα κατ' αυτούς, αρκετά, πλάττουσι δε και άλλα εκτός της Γραφής, τα οποία πάντως αποτελούσι μίαν παράδοσιν ιδικήν των.

Δεν σημαίνει ουδέν, ότι η παράδοσίς των είναι πενιχρά εν σχέσει προς την ημετέραν, ούδ' ότι διαφέρει της ημετέρας. Το ζήτημα είναι, ότι και αυτοί οι «Ευαγγελικοί» εκτός της Γραφής έχουν αρκετά, τα οποία αποφεύγουσι να ονομάσωσι παράδοσιν, νομίζοντες, ότι σώζονται με την αποφυγήν της λέξεως.

Μη νομισθώσι, παρακαλούμε, τα τελευταία αυτά λόγια ως συκοφαντικά διότι είμεθα έτοιμοι να αναφέρω μεν και παράδειγμα. Ημείς οι Ορθόδοξοι φερ' ειπείν **παραδεχόμενοι την Ιεράν Παράδοσιν παράλληλον πηγήν τού θείου λόγου προς την Αγίαν Γραφήν, την δε ποιμαίνουσαν Εκκλησίαν επίσημον και αυθεντικόν μάρτυρα και ερμηνευτήν της τε Γραφής και της Παραδόσεως, κατά λογικήν λοιπόν συνέπειαν αντλούμεν και εκ της Παραδόσεως και υποτασσόμεθα εις το κύρος της Εκκλησίας**, εις τρόπον ώστε και τας τυχόν εσφαλμένας ημών αντιλήψεις να ρυθμίζωμεν συμφώνως προς την διδασκαλίαν

αυτής. Συγκεκριμένως δε περί Γραφής προκειμένου, επειδή εκτός των γνωστών βιβλίων της Κ. Διαθήκης παρουσιάσθησαν και άλλα με την αξίωσιν, ότι προέρχονται από άνδρας θεοπνεύστους (Ευαγγέλιον του Πέτρου, Ευαγγέλιον του Θωμά και εν γένει τα απόκρυφα), καταφεύγομεν εις την Παράδοσιν και εις το κύρος της Εκκλησίας και πληροφορούμεθα αυθεντικώς, ότι **ταύτα είναι νόθα**, παρ' ότι φέρονται επ' ονόματι Αποστόλων, και ότι **μόνα γνήσια είναι τα γνωστά είκοσι επτά βιβλία της Κ. Διαθήκης**.

Οι «Ευαγγελικοί» όμως, οι απορρίπτοντες την Παράδοσιν, ως μύθευμα και εντάλματα ανθρώπων, και το κύρος της Εκκλησίας ως ανύπαρκτον, πόθεν έχουσι την πληροφορίαν, ότι αυτό το βιβλίον, το οποίον κατέχουσιν, είναι η γνησία Καινή Διαθήκη; Δεν απαντώσιν εις το ερώτημα, διότι από την ιδίαν Παράδοσιν αντλούσι την σοβαρωτάτην και θεμελιώδη ταύτην πληροφορίαν των. Εξελθόντες από τα σπλάχνα της Δυτικής Εκκλησίας τελείως γυμνοί με μόνην την Καινήν Διαθήκην ανά χείρας ομοιάζουσι προς υιόν ελθόντα μεν εις ρήξιν με τον πατέρα του και φυγόντα νυκτός της πατρικής οικίας γυμνός αλλά συναποκομίσας λάθρα εξ αυτής και πολύτιμον αντικείμενον, το οποίον όταν ερωτάται, πόθεν έσχεν, αποφεύγει να απαντήση. Εάν όμως οι ερωτώντες γνωρίζωσι την προέλευσιν του πολυτίμου αντικειμένου η σιωπή τού φυγόντος υιού δεν ωφελεί αυτόν εις ουδέν.

Είναι γνωστόν, ότι την βεβαιότητα περί της γνησιότητας των γνωστών είκοσι επτά βιβλίων της Κ. Διαθήκης οι «Ευαγγελικοί» συναπεκόμισαν παρά της Παπικής λεγομένης εκκλησίας, της εχούσης ταύτη από της Παραδόσεως και του κύρους της καθόλου Εκκλησίας. Εντρέπονται βεβαίως ίνα είπωσιν ότι αντλούσι την γνησιότητα της Γραφής εκ της Παραδόσεως, ίνα μη ερωτηθώσι: «πως σεις οι λακτίζοντες την Παράδοσιν προσφεύγετε εις αυτήν;» Αυτό είναι άλλωστε που τους χαρακτηρίζομεν ανακολούθους «αντιευαγγελικούς». Αλλ' η σιωπή δεν τους ωφελεί. Διότι το γεγονός, ότι αντλούσιν από την Παράδοσιν την γνησιότητα της Γραφής, είναι πασιφανές.

Αλλά πάλιν οι «Ευαγγελικοί» ίνα μη φαίνωνται σιωπώντες εις το ερώτημα, απαντώσι με αοριστολογίας, νομίζοντες, ότι σώζονται. Τους ερωτάτε επί παραδείγματος, «αφού μεταξύ των γνησίων βιβλίων της Κ. Διαθήκης ανεφανίσθησαν και μη γνήσια, τις ήτο εκείνος, ο οποίος την εποχήν ακριβώς της εμφανίσεως των νόθων παρουσιάσθη εις το μέσον και είπεν: «Αυτό είναι το γνήσιον και το δεχόμεθα, το άλλο είναι νόθον και το απορρίπτωμεν;» διότι υπήρξαν πολλά νόθα2. Τι όνομα είχεν ούτος, και τι θέσιν ή ιδιότητα ή αξίωμα κατείχεν;

Τους ερωτάτε, λέγομεν, ταύτα και σας απαντώσι: Τα γνήσια βιβλία της Αγίας Γραφής ευρέθησαν εις τας Βιβλιοθήκας των Μονών, των Πατριαρχείων και άλλων ιδρυμάτων. Και αν τους ερωτήσητε: «Ποιος τα έβαλε εκεί;» υψώνουσι τους ώμους των προσπαθούντες να υπεκφύγωσι. Αλλ' ουδαμού σώζωνται διότι η αλήθεια κράζει εναντίον των ζητούσα απάντησιν. Εάν λοιπόν κ. κ. «Ευαγγελικοί» δεν αντλείτε την

γνησιότητα του Ευαγγελίου εκ της Παραδόσεως, να μας είπητε, πόθεν τέλος αντλείτε;

Αλλά και ακόμη ας μας απαντήσωσι εις ποίον μέρος της κ. Διαθήκης λέγεται, ότι τα βιβλία αυτής είναι είκοσι επτά; Ασφαλώς ουδαμού. Ποιος λοιπόν σας το είπε; Ασφαλώς η Παράδοσις την οποίαν απορρίπτετε. Ώστε έχετε κόρην άνευ μητρός; Και βαστάζετε την κόρην της παραδόσεως την Κ. Διαθήκην και απορρίπτετε την μητέρα αυτής την παράδοσιν; Ουαί υμίν εάν δεν επιστρέψητε.

Αλλ' ακόμη. Υμείς οι Ορθόδοξοι έχομεν την Κυριακήν αργίαν, ενώ η Γραφή ομιλεί περί αργίας του Σαββάτου. Η παράδοσις όμως μας πληροφορεί, ότι λόγω της αναστάσεως του Ιησού κατά Κυριακήν, η αργία μετετέθη από του Σαββάτου εις την Κυριακήν. Αλλά και «οι Ευαγγελικοί» έχουσι αργίαν την Κυριακήν. Ερωτώμεν πόθεν παρέλαβον αυτήν, αφού η Γραφή δεν ομιλεί περί Κυριακής αλλά περί Σαββάτου; Ασφαλώς από την παράδοσιν την οποίαν λέγουν ότι την αρνούνται.

Και πάλιν ημείς έχοντες Εκκλησίαν ποιμαίνουσαν με εξουσίαν του ρυθμίζειν τα της λατρείας, του ερμηνεύειν την Γραφήν και την Παράδοσιν κ.λ.π., δυνάμεθα εκτός του Πρωτοτύπου της Γραφής να αναγινώσκωμεν και μεταφράσεις αυτής εγκεκριμένας, δυνάμεθα να απαγγέλλωμεν και διαφόρους ύμνους εγκεκριμένους, δυνάμεθα κ.λ.π.

Οι Ευαγγελικοί όμως οι καταργήσαντες την ποιμαντικήν εξουσίαν, το αυθεντικόν κύρος της Εκκλησίας, και πάσαν μαρτυρίαν αυτής περί Παραδόσεως παρουσιάζουσι μίαν Γραφήν ηρμενευμένην υπ' αδήλου και εις την ερμηνείαν ταύτην υποτάσσονται τυφλώς, αναγιγνώσκοντες αποκλειστικώς την ηρμηνευμένην Γραφήν και τρέμοντες προ του πρωτοτύπου κειμένου, όταν τις παρουσιάση αυτό εις αυτούς.

Έχουσιν υμνολόγιον ιδικόν των αγνώστου συγγραφέως και αγνώστου εγκριτικής αρχής, το οποίον με φρασεολογίαν άλλην εκτός της γραφικής αποδίδει τα αισθήματα αυτών και τας δοξασίας εν ταις κοιναίς των προσευχαίς παρά τας διαβεβαιώσεις των ότι δήθεν δεν μεταχειρίζονται άλλην φρασεολογίαν εκτός της Γραφικής.

Επίσης κλείουσι τους οφθαλμούς κατά τας προσευχάς των και διάφορα άλλα πράττουσιν. Αλλ' η Γραφή αγνώστους ερμηνευτάς ή κριτάς των ερμηνειών, αγνοεί. Αγνώστους συνθέτας υμνολογιών και ανωνύμους εγκριτικάς αρχάς αγνοεί, ως επίσης και κλείσιμον των οφθαλμών. Συμφώνως όμως με τας επαγγελίας των είναι υποχρεωμένοι να αναγινώσκωσι μόνον το Πρωτότυπον της Γραφής (δηλαδή το κείμενον) και ουχί ερμηνείαν (παράφρασιν) εφ' όσον δεν παραδέχονται κανέναν ως ερμηνευτήν αυθεντικόν και επίσημον. Επίσης είναι υποχρεωμένοι να μη έχωσιν υμνολογίαν, αλλά να ψάλλωσιν εκ της Γραφής. Εάν θέλουν να ψάλλουν και τους οφθαλμούς να μη κλείωσι κ.λ.π.

Παρ' όλα όμως ταύτα εκτός της Γραφής και της Παραδόσεως εδημιούργησαν και μίαν νέαν ιδικήν των παράδοσιν. Και διά του τρόπου τούτου εκτός της αντιφάσεως εις την οποίαν ευρίσκονται, αποδεικνύουσι το απαραίτητον της Παραδόσεως, ενώ υβρίζουσιν αυτήν. Δεν είναι λοιπόν «***αντιευαγγελικοί οι Ευαγγελικοί***» και ανακόλουθοι; Δέχονται την ερμηνείαν και τους ύμνους του Λουθήρου και απορρίπτουν την Ερμηνείαν των αγίων Πατέρων και κάθε τι αυτών.

Βεβαίως η ανάγκη και η αμηχανία, εις την οποίαν περιέπεσαν εκ της απορρίψεως της παραδόσεως, τους υπεχρέωσε να καταφύγωσιν εις την Παράδοσιν, την οποίαν ελάκτισαν εν πολλοίς, και νέαν να δημιουργήσωσιν εν άλλοις. Αλλ' εάν η ανάγκη είναι ελαφρυντικόν, η εγωιστική επιμονή όπως αρνούνται και καταφεύγουσιν εις ότι υβρίζουσι, και εξακολουθούσι, να υβρίζωσιν εκείνο, εις το οποίον ως εις άγκυραν σωτηρίας καταφεύγουσιν (δηλαδή την Παράδοσιν) είναι παρά πολύ επιβαρυντικόν δι' αυτούς. **Όταν λοιπόν ημείς κ. κ. «Ευαγγελικοί» λέγομεν Παράδοσιν δεν εννοώμεν παράδοσιν ανθρώπων ως σείς διαστρέφετε, αλλά διδασκαλίαν Χριστού μη φερομένην μεν εν τη Καινή Διαθήκη αλλ' επαρκέστατα μεμαρτυρημένην και ηγγυημένην**. Σεις δε ομιλείτε περί παραδόσεως ανθρώπων, ορισμένως είσθε εκτός πραγματικότητος. Καθ' ότι η παράδοσις ανθρώπων σημαίνει πλάσμα της επινοίας των ανθρώπων, και τοιαύτα πλάσματα η Ορθόδοξος Εκκλησία όχι μόνον δεν έχει αλλά και τα πολεμεί, ως άλλωστε έχει αποδείξει τούτο διά μέσου των αιώνων μέχρι σήμερον.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Β'

Η Αγία Γραφή περί της Ιεράς παραδόσεως

Ο Κύριος ημών Ιησούς Χριστός, ο Θεός και Σωτήρ ημών, ως γνωστόν, ουδέν γραπτόν αφήκε τοις Αποστόλοις και Μαθηταίς αυτού εξ όσων εν τη προς ημάς σωτηριώδει αυτού εν σαρκί επιδημία εδίδαξεν, αλλ' υπεσχέθη αυτοίς ότι ερχομένου του Παρακλήτου υπομνήσει αυτοίς πάντα: «*Ταύτα λελάληκα υμίν παρ' υμίν μένων, ο δε Παράκλητος, το Πνεύμα το Άγιον, ο πέμψει ο Πατήρ εν τω ονόματί μου. Εκείνος διδάξει υμάς πάντα και υπομνήσει υμάς πάντα α είπον υμίν*». (Ιωάν. ιδ' 25-26).

Και πάλιν: «*Έτι πολλά έχω λέγειν υμίν, αλλ' ου δύνασθαι βαστάζειν άρτι, όταν δε έλθει Εκείνος, το Πνεύμα της αληθείας, οδηγήσει υμάς εις πάσαν την αλήθειαν*». (Ιωάν. ιστ' 12).

Κατόπιν της υπό του Αγίου Πνεύματος υπομνήσεως των πάντων αφού **επί πολλάς δεκάδας ετών, πριν έτι γραφή η Αγία Γραφή, αγράφως και εκ στόματος παρεδίδετο και εκηρύττετο, ο λόγος του Θεού υπό των Αποστόλων πάντων** , έρχεται ο ηγαπημένος Μαθητής Ιωάννης ο Θεολόγος και Ευαγγελιστής, όστις κατά τον Ιερόν Θεοφύλακτον Βουλγαρίας, **32 έτη ύστερον από της του Χριστού θείας αναλήψεως έγραψε το Ιερόν αυτού Ευαγγέλιον**, έρχεται λέγομεν και μας πληροφορεί ότι αφήκε πολλά άγραφα και λέγει: «*Εστί δε και άλλα πολλά, όσα εποίησεν ο Ιησούς άτινα εάν γράφητε καθ' εν, ουδέ αυτόν οίμαι τον κόσμον χωρήσαι τα γραφόμενα βιβλία αμήν*». (Ιωάν. κα' 25). Και πάλιν: «*Πολλά μεν ουν και άλλα σημεία εποίησεν ο Ιησούς ενώπιον των Μαθητών αυτού, α ουκ έστι γεγραμμένα εν τω βιβλίω τούτω*» (Ιωάν. κ' 30). Και εν τη δευτέρα του επιστολή λέγει: «*Πολλά έχω υμίν γράφειν, ουκ βουλήθην διά χάρτου και μέλανος, αλλ' ελπίζω ελθείν προς υμάς και στόμα προς στόμα λαλήσαι*» (στ 12). Και εν τη τρίτη επιστολή προς Γάϊον, ο Ευαγγελιστής Ιωάννης γράφει: «*Πολλά είχον γράφειν, αλλ' ου θέλω διά μέλανος και καλάμου σοι γράψαι, ελπίζω δε ευθέως ιδείν σε και στόμα προς στόμα λαλήσομεν, ειρήνη σοι*» (στ'. 13-14).

Τις δύνανται να αμφισβητήση λοιπόν ότι, αφού έγραψε το ιερόν ευαγγέλιον ο Ιωάννης και έγραψε τας επιστολάς, δεν παρέδωκεν όσα άφηκεν άγραφα εν τω Ευαγγελίω και εν ταις επιστολαίς αυτού αφού μάλιστα ταύτα υπόσχεται εν αυταίς; τούτο είναι μία **τρανωτάτη απόδειξις της Ιεράς Παραδόσεως**.

Ο δε μέγας των Εθνών Απόστολος Παύλος περισσότερον πάντων ομιλεί περί της ιεράς Παραδόσεως συνιστά και επιβάλλει αυτήν3 αλλ' οι Ευαγγελικοί αντιτάσσονται εις την διδασκαλίαν του Παύλου με εν χωρίον της Αποκαλύψεως που λέγει: «*Εάν τις επιθή προς ταύτα, επιθήσει ο Θεός επ' αυτόν τας πληγάς τας γεγραμμένας εν τω βιβλίω τούτω*» (Αποκ. κβ' 18) και εν τούτοις δεν έχουν δίκαιον, διότι πρέπει να γνωρίζουν ότι μετά την Γραφήν ταύτην (την αποκάλυψιν δηλαδή) ο Ευαγγελιστής Ιωάννης έγραψε το Ευαγγέλιόν του, χωρίς να αναιρεθώσι ταύτα. Επίσης ο Μωυσής εις το (Δευτ. δ' 2) λέγει· «*Δεν θέλει προσθέσει εις τον λόγον, τον οποίον, εγώ σας προστάζω, ουδέ θέλετε αφαιρέσει απ' αυτού*». Και εν τούτοις μετά εγράφησαν τόσα βιβλία των προφητών. Τι σημαίνουν λοιπόν όλα ταύτα ω «Ευαγγελικοί»; Σημαίνουν ότι **δεν δύναται να προσθέση τις εναντία του πνεύματος της Αγίας Γραφής, ουχί όμως και παν ό,τι είναι σύμφωνον και εποικοδομητικόν.**

Παρ' όλα όμως αυτά οι «Ευαγγελικοί» δεν υποχωρούν. Οπλίζονται με άλλα χωρία και πολεμούν, και αυτά είναι τα εξής:

1) «*Διατί και υμείς παραβαίνετε την εντολήν του Θεού διά την παράδοσιν υμών; ο γαρ Θεός ενετείλατο λέγων: Τίμα τον πατέρα σου και την μητέρα... μάτην δε σέβονταί με διδάσκοντες διδασκαλίας, εντάλματα ανθρώπων*» (Ματθ. ιε' 3).

2) «*Αφέντες γαρ την εντολήν του Θεού, κρατείτε την παράδοσιν των ανθρώπων βαπτισμούς ξεστων και ποτηρίων και άλλα παρόμοια τοιαύτα πολλά ποιείτε*». (Μάρκ. ζ' 8) και πάλιν: «*Μη προσέχοντες Ιουδαϊκοίς μύθοις, και εντολαίς ανθρώπων αποστρεφομένων την αλήθειαν*» (Τίτ. α' 14).

3) «*Ειδότες ότι ου φθαρτοίς αργυρίω ή χρυσίω εσώθητε εκ της ματαίας υμών αναστροφής πατροπαραδότου*» (Α' Πέτρ. α' 18). 4) «*Αλλά και εάν ημείς ή άγγελος εξ ουρανού ευαγγελίζηται υμίν παρ' ο ευηγγελισάμεθα υμιν, ανάθεμα έστω. Ως προειρήκαμεν, και άρτι πάλιν λέγω: ει τις υμάς ευαγγελίζεται παρ' ο παρελάβετε, ανάθεμα έστω*» (Γαλ. α' 8).

Αλλά όλα αυτά τα χωρία εν αποδεικνύουν, ότι υπάρχει και ψευδής παράδοσις, από την οποίαν πρέπει να απομακρύνεταί τις, εξετάζων ποίαι είναι αι παραδόσεις του Θεού, διά του Αγίου Πνεύματος, και ποίαι αι παραδόσεις των μικρών ανθρώπων. Άλλωστε εις τα ανωτέρω βλέπομεν, ότι ο Χριστός ελέγχει τους Φαρισαίους, διότι κατεστρατήγησαν την πέμπτην εντολήν και προέτρεπον να υστερώσι τον άρτον από τους γονείς των, διά να συνεισφέρωσιν εις τον Κορβανάν.

Εδώ λοιπόν, πρόκειται περί ιδιοτελών ενταλμάτων των Φαρισαίων διά τους υποκριτικούς σκοπούς των, και ουχί περί της ακριβούς ερμηνείας των αγίων Γραφών, διά των οποίων ο Χριστός ήλεγχε τους παρερμηνεύοντας αυτούς Ραββίνους, ακριβώς όπως σήμερον η Ορθόδοξος Εκκλησία ελέγχει τους παρερμηνεύοντας την Αγίαν Γραφήν Διαμαρτυρομένους. Επίσης ο Απ. Παύλος καταδικάζει πάσαν άλλην διδαχήν ήτις αντίκειται εις το Ευαγγέλιον, αυτή είναι η αλήθεια και ουχί άλλη.

Αλλά μήπως και οι της παλαιάς Διαθήκης άνθρωποι δεν επροχώρουν διά της Παραδόσεως;

Και εν τη Παλαιά Διαθήκη υπάρχει η Παράδοσις δηλαδή και εν τω Μωσαϊκώ Νόμω ωδηγούντο υπό του αγράφου νόμου της συνειδήσεως και υπό της παραδόσεως. Ο Άβελ, ο Ενώχ, ο Νώε, ο Αβραάμ, ο Ιώβ, και άλλοι τοσούτοι θεοφιλείς άνδρες εδικαιώθησαν εκ παραδόσεως.

Άλλωστε τις νόμος, ποία γραφή, τις Προφήτης ωδήγησεν αυτούς; Αλλά και κατόπιν μετά τον γραπτόν νόμον ο Μωυσής συνιστά εις τους Ιουδαίους τον προφορικόν νόμον. Εις το Δευτερονόμιον φερ' ειπείν, κεφ. λβ' 6, αναφέρει: «*Ερώτησον τον πατέρα σου και αυτός θέλει σοι αναγγείλει, τους πρεσβυτέρους σου και αυτοί θέλουσί σοι ειπεί*» και εις τον (Ιώβ η' 8) λέγει: «*Ερώτησον, παρακαλώ, περί των προτέρων γενεών και ερεύνησον ακριβώς περί των πατέρων αυτών. Διότι ημείς είμεθα χθεσινοί και δεν ηξεύρομεν ουδέν*» και εις τους ψαλμούς οη' 3 λέγει: «*Όσα ηκούσαμεν και εγνωρίσαμεν και οι πατέρες ημών διηγήθησαν εις ημάς, δεν θέλομεν*

κρύψει αυτά από των τέκνων αυτών εις την επερχομένην γενεάν», και εις τας παροιμίας λέγει:« *Άκουε υιέ μου, την διδασκαλίαν τού πατρός σου και μη απορρίψεις τον νόμον της μητρός σου*». Και ερωτάται, υπάρχει ή δεν υπάρχει Παράδοσις εις την Αγ. Γραφήν κ. κ. «Ευαγγελικοί»; Τι αυτά που παραθέτομεν τόσον εκ της Καινής όσον και εκ της Παλαιάς Διαθήκης δεν υπάρχουν εις την Γραφήν σας;

Οι Άγιοι Πατέρες περί Παραδόσεως

Εκ των μέχρι τούδε λεχθέντων δυνάμεθα κατά λογικόν συμπέρασμα να παραδεχθώμεν ασυζητητί, ότι η Ιερά Παράδοσις διετηρήθη ακεραία εν τη Ορθοδόξω Εκκλησία. Κατ' εξοχήν δε **ο Κύριος διά του Αγίου Πνεύματος διεφύλαξεν ακεραίαν την αληθή διδασκαλίαν αυτού εν τη Εκκλησία**, ίνα αρύωνται εξ αυτής οι βουλόμενοι ειδέναι την Ευαγγελικήν αλήθειαν.

Παρ' ότι δε η Παράδοσις είναι αυταπόδεικτος, εν τούτοις θα παραθέσωμεν ολίγας **μαρτυρίας εκ της πράξεως της πρώτης Εκκλησίας** ίνα βοηθήσωμεν τους θέλοντας εκ των «Ευαγγελικών» να επιστρέψουν και όπως προλάβω μεν τους μέλλοντας να εκτροχιασθώσιν.

1) Ο **Επίσκοπος Ρώμης Κλήμης**, όστις εχρημάτισε μαθητής των δύο κορυφαίων Αποστόλων, τον οποίον και ο Απόστολος Παύλος εις την προς Φιλιππησίους επιστολήν αυτού μνημονεύει (Φιλ. δ' 3). Περί αυτού λοιπόν του Πατρός ο**ιστορικός Ευσέβιος** αναφέρει εν τη πολυτίμω αυτού Ιστορία τα εξής:

«*Την επισκοπήν (της εν Ρώμη Εκκλησίας) κληρούται Κλήμης, ο και εωρακώς τους μακαρίους Αποστόλους και συμβεβληκώς αυτοίς και έτι έναυλον το κήρυγμα των Αποστόλων και την παράδοσιν προ οφθαλμών έχων*» (Ευσεβ. Εκκλ. Ιστορ. βιβλ. ε', κεφ. 6). Ώστε ευθύς εξ αρχής βλέπομεν, ότι υπό δύο πνευματικών λυχνιών εφωτίζοντο οι πρώτοι Χριστιανοί, δηλαδή εκ του γραπτού και προφορικου λόγου, του αγράφου λόγου του Θεού και της Ιεράς Παραδόσεως.

2) Ο Απόστολος Βαρνάβας όστις σαφώς παραγγέλει να φυλάττωμεν παν ότι παρελάβωμεν: «*Φυλάξεις, λέγει, α παρέλαβες μήτε προστιθείς μήτε αφαιρών*» (Βαρναβ. Ηθικ. Καθηκ. κεφ. 19).

3) Ο **Ιγνάτιος ο θεοφόρος**, ο μαθητής του Αγίου Ιωάννου του Θεολόγου (του Ευαγγελιστού) όστις εν πάσαις ταις επιστολαίς αυτού συνιστά θερμώς την υπακοήν εις την Εκκλησίαν, τον Επίσκοπον και τον Πρεσβυτέρων: «*Στήκετε αδελφοί, λέγει, εδραίοι εν τη πίστει του Ιησού Χριστού και εν τη αυτού αγάπη... συναθροίζεσθε κοινή... υπακούοντες τω Επισκόπω και τω πρεσβυτερίω απερισπάστω διανοία*»

(Επιστ. προς Εφεσ. κεφ. 10). Και αλλαχού λέγει: «*Φεύγετε τον μερισμόν της ενότητος και τας κακοδιδασκαλίας των αιρεσιωτών, όπου δε ο ποιμήν εστίν, εκεί ως πρόβατα ακολουθείτε*» (Προς Φιλαδελφ. κεφ. 2). Κατά δε την ρητήν μαρτυρίαν του Ευσεβίου, ο θεοφόρος ούτος αποστολικός πατήρ, διαφόρους Εκκλησίας επισκεπτόμενος προέτρεπε αυτούς να τηρώσιν αυστηρώς τας παραδόσεις των θείων Αποστόλων: «*Τας κατά πόλιν, αις απεδήμει, παροικίας ταις διά λόγου ομιλίαις τε και προτροπαίς επιρρωνύς, εν πρώτοις μάλιστα προφυλάττεσθαι τας αιρέσεις, άρτι τότε πρώτον αναφυείσας και επιπολαζούσης, παρήνει, προύτρεπέ τε απρίξ έχεσθαι της των Αποστόλων παραδόσεως, ήν υπέρ ασφαλείας και εγγράφως ήδη μαρτυρόμενος, διατυπούσθαι αναγκαίον ηγείτο*». (Εκκλ. Ιστορ. βιβλ. 6, κεφ. 36).

4) Ο των Σμυρναίων **Επίσκοπος Πολύκαρπος** μαθητής του επιστηθίου Ιωάννου, εν τη προς Εφεσίους επιστολή αυτού, εν κεφαλαίω πέμπτω, ονομάζει τον προφορικόν λόγον του Παύλου «*λόγον περί αληθείας*», ον, λέγει, «*γενόμενος (ο Παύλος) κατά πρόσωπον των τότε ανθρώπων, εδίδαξεν ακριβώς, και βεβαίως*». Και ο Ειρηναίος αναφέρει σαφώς την περί της Ιεράς Παραδόσεως διδασκαλίαν του θείου Πολυκάρπου, λέγων: «*Πολύκαρπον ταύτα αείποτε διδάξαι, α παρά των Αποστόλων εμεμαθήκει, τα αυτά δε και την Εκκλησίαν παραδιδόναι, και μόνα αληθή είναι. Και εις Ρώμην ελθόντα πολλούς των αιρετικών εις την Εκκλησίαν επιστρέψαι μίαν και μόνην ταύτην την αλήθειαν παρά των Αποστόλων παραλαβείν μαρτυρούντα, ή και παρά της Εκκλησίας παρεδόθη*». (Εκκλ. Ιστορ. βιβλ. 3, κεφ.39).

5) Ο **Παπίας** επίσης σύγχρονος των Αγίων Αποστόλων ων, κατά την μαρτυρίαν του Ευσεβίου, λέγει, ότι εκτός των ερμηνειών της Αγίας Γραφής παρέλαβε και τινάς άλλας αληθείς επίσης διδασκαλίας παρά των πρεσβυτέρων: «*ουκ οκνήσω δε σοι, λέγει, και όσα ποτέ παρά των πρεσβυτέρων καλώς έμαθον, και καλώς εμνημόνευσα, συγκατατάξαι ταις ερμηνείαις, διαβεβαιούμενος την αυτών αλήθειαν, ου γάρ τοις τα πολλά λέγουσιν, έχαιρον, ώσπερ οι πολλοί, αλλά τοις ταληθή διδάσκουσιν, ουδέ τοις τας αλλοτρίας εντολάς μνημονεύουσιν, αλλά τοις τας παρά τού Κυρίου το πίστει δεδομένας, και παρ' αυτής παραγιγνομένας της αληθείας... ου γάρ τα εκ των βιβλίων τοσούτον με ωφελείν υπελάμβανον, όσον τα παρά ζώσης φωνής και μενούσης*». (Εκκλ. Ιστορ. βιβλ. 3, κεφ. 39).

Εξ αυτού καταφαίνεται πόσον απ' αρχής προσείχεν η Εκκλησία εις την διατήρησιν της ακεραιότητος της Παραδόσεως, καθώς και εις την ακριβή διάκρισιν της πηγής ταύτης.

6) Ο **Διονύσιος ο Αρεοπαγίτης**, ο και μαθητής του θείου Παύλου σαφέστατα μαρτυρεί την ύπαρξιν της Ιεράς Παραδόσεως: «*ουσία γαρ της καθ' ημάς ιεραρχίας, λέγει, εστί τα θεοπαράδοτα λόγια σεπτότατα δε λόγια ταύτα φαμέν, όσα προς των ενθέων ημών ιεροτελεστιών εν αγιογράφοις ημίν και θεολογικοίς δεδώρηται δέλ τοις και μην όσα προς των αυτών ιερών ανδρών αυλοτέρα, μυήσει και γείτονί πως ήδη*

της αιωνίου ιεραρχίας εκ νοός εις νουν διά μέσου λόγου, σωματικού μεν, αϋλοτέρου δε όμως γραφής εκτός, οι καθηγεμόνες ημών, εμυήθησαν». (Περί Εκκλ. Ιεραρχ. κεφ. 1).

7) Ο **Ιουστίνος Μάρτυς και Φιλόσοφος** σύγχρονος και ούτος των θεοκηρύκων Αποστόλων, ρητώς αναφέρει ότι ήτο εν χρήσει ως λόγος Θεού και ως πηγή ορθής πίστεως και η προφορική διδασκαλία, η Ιερά Παράδοσις. Ο ιερός Ιουστίνος γράφων προς Διόγνητον, λέγει: «*ου ξένα ομιλώ, ουδέ παραλόγως ζητώ, άλλ' Αποστόλων γενόμενος μαθητής, γίνομαι διδάσκαλος εθνών, τα παραδοθέντα αξίως υπηρετών γενομένοις αληθείας μαθηταίς*» (Επιστολή προς Διόγνητον).

8) Ο **Ηγήσιππος** όστις ήκμασε επί της πρώτης διαδοχής των Αποστόλων, κατά την πιστήν μαρτυρίαν του Ευσεβίου, συνέγραψεν εις πέντε βιβλία την παράδοσιν των θείων Αποστόλων, τα οποία απωλέσθησαν.
Ο Ευσέβιος ιστορών την υπόθεσιν αυτήν γράφει τα εξής: «*Εν πέντε ούν συγγράμμασιν ούτος (ο Ηγήσιππος) την απλανή παράδοσιν του Αποστολικού κηρύγματος απλουστάτη συντάξει γραφής υπομνηματισάμενος...*» (Εκκλ. Ιστορ. βιβλ. 5 κεφ. 20).

9) Ο **άγιος Ειρηναίος (ο Επίσκοπος Λουγδούνων)**, όστις ήτο μαθητής του Επισκόπου της Σμύρνης Πολυκάρπου, λίαν εναργώς ομιλεί περί της αναγκαιότητος της Ιεράς Παραδόσεως λέγων: «*Οι την αλήθειαν ειδέναι βουλόμενοι εν εκάστη Εκκλησία στρέφεσθαι οφείλουσιν εις την γνωστήν προς πάντας αποστολικήν παράδοσιν*» (Κατά αίρεσ. βιβλ. 3 κεφ. 3). Και πάλιν ο αυτός αλλαχού ελέγχων τους αιρετικούς, τους μη ακολουθούντας τη παραδοθείση τη εκκλησία θεία διδασκαλία, φανεροί ημίν τον τρόπον καθ' ον ο προφορικός λόγος του Θεού, η Παράδοσις, διετηρήθη ακεραία: «*Ότε, λέγει, ημείς εις την Αποστολικήν (διδασκαλίαν) αυτούς παραπέμπομεν εν ταις Εκκλησίαις τηρουμένην κατά των πρεσβυτέρων διαδοχήν, αντίκεινται το παραδόσει*» (Κατά αίρεσ. βιβλ. 3 κεφ. 2).

10) Ο ιερός **Κλήμης ο Αλεξανδρείας** πραγματευόμενος την αναγκαιότητα της Παραδόσεως λέγει τα εξής: «*Αλλ' οι μέν την αληθή της μακαρίας σώζοντες διδασκαλίας παράδοσιν ευθύς από Πέτρου τε και Ιακώβου, και Ιωάννου τε, και Παύλου των αγίων Αποστόλων παις παρά πατρός εκδεχόμενος, ολίγοι δε οι πατράσιν όμοιοι. Ήκον (φθάνουν) δε συν Θεώ και εις ημάς τα προγονικά εκείνα και αποστολικά καταθησόμενα σπέρματα*» (Στρωματ. Α κεφ. 1 § 11, 12).

Αιτιολογών ακόμη ο ιερός Κλήμης **διά ποίον λόγον παρεδόθησαν υπό των Αποστόλων ουχί εγγράφως, αλλ' αγράφως** λέγει τα εξής: «*Αυτίκα (και πρωτον μεν) ου πολλοίς απεκάλυψεν, α μη πολλών ην, ολίγοις δε οις προσήκει ηπίστατο (ολίγοι επρόκειτο να γνωρίσουν) εκδέξασθαι και τυπωθήναι προς αυτά, τα δε απόρρητα, καθάπερ ο Θεός λόγω πιστεύεται και ου γράμμα τι*» (Αυτόθι Α κεφ. 1 §

13). Ακόμη ο ιερός Κλήμης δύο πηγάς των θρησκευτικών ημών γνώσεων παραδέχεται, ήτοι τον γραπτόν λόγον του Θεού, συνοδευόμενος πάντοτε υπό της Ιεράς Παραδόσεως.

11) Ο **Ωριγένης** ομιλεί περί της εν τη Εκκλησία διατηρουμένης Παραδόσεως, προτρέπων την τήρησιν αυτής ως εξής: «*Τηρητέα ουν η Αποστολική παράδοσις παρά των Αποστόλων τη τάξει της διδαχής παραδοθείσα και μέχρις ημών εν ταίς Εκκλησίαις υπάρχουσα μόνη δ' αυτή η αλήθεια πιστευτέα, η μηδέν διαφέρουσα της Εκκλησιαστικής και Αποστολικής παραδόσεως*» (Περί αρχών βιβλ. 1, κεφ. 2). Και αλλαχού ο Ωριγένης ρητώς λέγει, ότι η έννοια των Ιερών Γραφών δέον να ερμηνεύηται διά της Εκκλησιαστικής Παραδόσεως.

12) Ο **Άγιος Κυπριανός** ομιλεί περί της πολυτιμότητος και αναγκαιότητος της Ιεράς Παραδόσεως ως εξής: «*Ράδιον ψυχαίς ευσεβέσι και απλαίς και πλάνας αποφεύγειν και την αλήθειαν ευρίσκειν, άμα γάρ εις την πηγήν της θείας τραπώμεν παραδόσεως, απόλυται η πλάνη*» (Λατινιστί (Cyprian) Επιστ. 63).

13) Ο **Τερτυλλιανός** ρητώς ομολογεί, ότι **υπάρχει άγραφος διδασκαλία υπό της αρχαίας Εκκλησίας τηρουμένη**: «*ουκ άλλην παράδοσιν αποστολικήν οφείλομεν ομολογείν, η την νυν ενταίς υπ' αυτών ιδρυθείσαις Εκκλησίαις φυλασσομένην*» (Non alid agnoscenda erit... Contr. Maccion, I, Cap. 12).

14) Ο **Αυγουστίνος** επίσης (τον οποίον εν πολλοίς οι «Ευαγγελικοί» τον παραδέχονται) διά την Παράδοσιν λέγει: «*Ότι άπασα η Εκκλησία τηρεί, και ότι άνευ πάσης διατάξεως συνοδικής εν αυτή αεί ετηρείτο, δικαιότατα παρά των Αποστόλων ηγούμεθα παραδεδομένον*» (Λατινιστί, de Baptism ν Cap. 24).

15) Ο **Μ. Αθανάσιος ο Πατριάρχης Αλεξανδρείας** αποφαίνεται σαφώς περί της αναγκαιότητος και ακεραιότητος της εν τη Εκκλησία υπαρχούσης αληθούς διδασκαλίας της Ιεράς Παραδόσεως λέγων: «*Ίδωμεν δ' όμως και προς τούτοις, και αυτήν την εξ αρχής παράδοσιν και διδασκαλίαν και πίστιν της καθολικης4 Εκκλησίας, ην ο μεν Κύριος έδωκεν, οι δε Απόστολοι εκήρυξαν, και οι Πατέρες εφύλαξαν' εν αυτή γάρ η Εκκλησία τεθεμελίωται*» και κατωτέρω προσθέτει: «*Κατά γάρ την παραδοθείσαν ημίν παρά των Πατέρων αποστολικήν πίστιν παρέδωκα μηδέν έξωθεν επινοήσας*» (Λόγ. Περί Αγίου Πνεύματος).

Ακόμη βεβαιοί, ότι το κύρος της Παραδόσεως είναι έτι βέβαιον και εκ των πράξεων των Συνόδων, εν ταις οποίαις αντιπροσωπεύετο άπασα η Οικουμενική Εκκλησία διά των θείων αυτής ποιμένων και διδασκάλων: «*... και κατέχων, λέγει, έκαστος την εκ πατέρων πίστιν, ην και οι εν Νικαία συνελθόντες(Πατέρες) υπέμνησαν γράψαντες*». (Κατά Αρειανών Λόγ. ΑΙ). Και εν γένει ο μέγας ούτος της Ορθοδοξίας Πατήρ, απαγορεύων την αυθαιρεσίαν εν τη ερμηνεία της Αγίας Γραφής συνιστή την

συμφωνίαν και συσχέτισιν των πηγών των περί της εις τον Σωτήρα πίστεως θρησκευτικών ημών γνώσεων, διό και λέγει: «*Ημών δε η πίστις εστίν η ορθή, και εκ διδασκαλίας Αποστόλων ορμωμένη, και παραδόσεως των Πατέρων βεβαιουμένη, εις τε Νέας και Παλαιάς Διαθήκης*». (Επιστ. προς Αδελφ. Τόμ. Α' σελ. 159).

16) Ο **Άγιος Κύριλλος ο Ιεροσολύμων** ακμάσας περί τω 350 μ.Χ. αναφέρει εις τας πέντε τελευταίας **Μυσταγωγικάς του Κατηχήσεις περί παραδόσεως** κατ' εξοχήν δε το πρακτικόν μέρος των Μυστηρίων, το οποίον διατηρεί η Ορθόδοξος Εκκλησία.

Εις την δευτέραν δε του αγίου Κατήχησιν, βλέπομεν ακριβώς πόσον μακράν της αληθείας ευρίσκονται οι πολεμούντες τον παραδοθέντα τη Εκκλησία λόγον του Κυρίου: «*Πολύ, (λέγει ο μέγας ούτος Πατήρ) σου φρονημότεροι ήσαν οι Απόστολοι και αρχαίοι επίσκοποι, οι της Εκκλησίας προστάται οι ταύτα παραδόντες σύ ουν τέκνον της Εκκλησίας μη παραχάραττε τους θεσμούς*». (Κατηχ. 4 § κβ').

Ομοίως ο αυτός Πατήρ, προφυλλάττων τους πιστούς από της διαστροφής της αληθείας, από τας παγίδας των κακοδόξων αιρετικών λέγει: «Β*λέπετε ουν, αδελφοί, και κρατείτε τας παραδόσεις, ας νυν παραλαμβάνετε και απογράψασθε αυτάς εις το πλάτος της καρδίας υμών τηρήσατε μετ' ευλαβείας μη που συλήση τινάς χαυνωθέντας ο εχθρός μήτις αιρετικός παρατρέψη τι των παραδεδομένων ημίν*». (Κατηχ. 5 § η').

17) Ο **Επιφάνιος ο Κύπρου**, όστις υπήρξε σφοδρότατος πολέμιος των αιρέσεων λέγει περί Παραδόσεως τα εξής: «*Και όροι γάρ ετέθησαν ημίν και θεμέλια και οικοδομή της πίστεως, και Αποστόλων παραδόσεις, και Γραφαί Άγιαι, και διαδοχαί διδασκαλίας και εκ πάντοθεν η αλήθεια του Θεού ησφάλισται*». (Αιρέσ. 55). Εκτός τούτων παραθέτομεν και μίαν ακόμη μαρτυρίαν του θείου Πατρός έχουσαν ούτω: «*Τηρείν δεί, λέγει, και την παράδοσιν ου γάρ οίαν τε εν μόναις ευρείν πάντα ταις γραφαίς, οι γάρ αγιώτατοι Απόστολοι τα μεν εν τη Γραφή κατέλιπον, τα δε εν τη παραδόσει ο και Παύλος βεβαιοί λέγων, καθώς παρέδωκα υμίν*». (Α Κορινθ. ια' 2) (Αιρεσ. 60, κεφ. 6).

18) Ο **Μ. Βασίλειος** μετά τον θείον Επιφάνιον εις πλείστα μέρη των πολυπληθών αυτού συγγραμμάτων παραγγέλλει ρητώς την τήρησιν της εγγράφου διδασκαλίας, της υπό της μητρός ημών Εκκλησίας πεφυλαγμένης.

«*Αλλά μη χωρίσης, λέγει, Πατρός και Υιού το Πνεύμα το Άγιον, δυσωπείτω σε η παράδοσις, ο Κύριος ούτως εδίδαξεν, Απόστολοι εκήρυξαν, Πατέρες διετήρησαν, μάρτυρες εβεβαίωσαν αρκέσθητι λέγειν ως εδιδάχθης, και μη μοι τα σοφά ταύτα*». (Βασιλ. Ομιλ. 24 κατά Σαβελ. και Αρείου και των Ανομοίων 6).

Εκ του μνημονευθησομένου χωρίου ηλίου φαεινότερον δείκνυται, ότι το παρ' ημίν Εκκλησιαστικόν καθεστώς δεν μετεβλήθη ουδέ κατά κεραίαν αλλ' είναι αυτό εκείνο, όπερ οι θεοκήρυκες Απόστολοι παρέδωκαν τη Εκκλησία και όπερ μνημονεύει εν τοις συγγράμμασιν αυτού ο Θείος Βασίλειος και οι λοιποί αρχαίοι της Εκκλησίας Πατέρες: «*Των εν τη Εκκλησία λέγει, πεφυλαγμένων δογμάτων και κηρυγμάτων τα μεν εκ της εγγράφου διδασκαλίας έχομεν, τα δε εκ της των Αποστόλων Παραδόσεως διαδοθέντα ημίν εν μυστηρίω παρεδεξάμεθα, άπερ αμφότερα την αυτήν ισχύν έχει προς την ευσέβειαν. Και τούτοις ουδείς αντηρεί, ουκ ουν όστις γε κατά μικρόν γουν θεσμών εκκλησιαστικών πεπείραται. Ει γάρ επεχειρίσαμεν τα άγραφα των εθών, ως μη μεγάλην έχοντα την δύναμιν, παραιτείσθαι, λάθοιμεν αν εις αυτά τα καίρια ζημιούντες το Ευαγγέλιον, μάλλον δε εις όνομα ψιλόν περιιστώντες το κήρυγμα. Οίον, (ίνα του πρώτου και κοινωτάτου μνησθώ), τω τύπω του Σταυρού τους εις το όνομα του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού ηλπικότας κατασημαίνεσθαι, τις ο διά γράμματος διδάξας; Το προς ανατολάς τετράφθαι κατά την προσευχήν, ποίον εδίδαξεν ημάς γράμμα; Τα της Εκκλησίας ρήματα επί τη αναδείξει του άρτου της Ευχαριστίας και του ποτηρίου της ευλογίας, τις των αγίων εγγράφως ημίν καταλέλοιπεν; ου γάρ δή τούτοις αρκούμεθα, ών ο Απόστολος ή το Ευαγγέλιον επεμνήσθη, αλλά και προλέγομεν και επιλέγομεν έτερα, ως μεγάλην έχοντα προς το μυστήριον την ισχύν, εκ της αγράφου διδασκαλίας παραλαβόντες. Ευλογούμεν δε το τε ύδωρ του Βαπτίσματος και το έλαιον της Χρίσεως, και προσέτι αυτόν τον βαπτιζόμενον, από ποίων εγγράφων; ουκ από της σιωπωμένης και μυστικής παραδόσεως; Τις δε αυτού του ελαίου την Χρίσιν, τις λόγος γεγραμμένος εδίδαξε; το δε τρίς βαπτίζεσθαι τον άνθρωπον πόθεν; Αλλά δε όσα περί το βάπτισμα, αποτάσσεσθαι τω Σατανά και τοις αγγέλοις αυτού, εκ ποίας εστί γραφής; ουκ εκ της αδημοσιεύτου ταύτης και απορρήτου διδασκαλίας, ην εν απολυπραγμονήτω και απεριεργάστω σιγή οι πατέρες ημών εφύλαξαν καλώς εκείνοι δεδιδαγμένοι των Μυστηρίων τα σεμνά σιωπή διασώζεσθαι; Α γάρ ουδέ εποπτεύειν έξεστι τοίς αμυήτοις, τούτων πώς αν ήν εικός την διδασκαλίαν θριαμβεύειν εν γράμμασι;*»

Προχωρών δε εν τω αυτώ κεφαλαίω ο Μέγας Βασίλειος, λέγει: «*Επιλείψει με η ημέρα τα άγραφα της Εκκλησίας Μυστήρια διηγούμενον*». (Βασιλ. Περί Αγ. Πνεύματος προς Αμφιλόχιον Επίσκοπον Ικονίου κεφ. 27).
Ο Μέγας ούτος Πατήρ, αγαπητέ εν Χριστώ αναγνώστα, γεννηθείς εν έτει 329 μ.Χ., αποδεικνύει διά μαρτυριών πλείστων αρχαίων της Εκκλησίας Πατέρων, ότι αι περί της τελέσεως του Μυστηρίου του Βαπτίσματος και των λοιπών Μυστηρίων ιεραί Παραδόσεις της Εκκλησίας, είναι από της συστάσεως αυτής τεθεσπισμέναι, ότι και αυτός εβαπτίσθη κατά την περί του Βαπτίσματος μνημονευθείσαν υπ' αυτού διάταξιν της Εκκλησίας. Προς απόδειξιν δε τούτου φέρει μάρτυρας και τον Επίσκοπο Καισαρείας Ευσέβιον, υπό του οποίου έλαβε το Βάπτισμα, και πολλούς άλλους Αποστολικούς και τους αμέσως μετ' αυτούς Πατέρας, οίον Κλήμεντα τον Ρωμαίον, Διονύσιον τον Ρώμης Επίσκοπον, τον Ειρηναίον, τον Ωριγένην, Γρηγόριον τον Θαυματουργόν κ.α.

19) Ο **Γρηγόριος Νύσσης** επίσης αδελφός του Μ. Βασιλείου τοσούτον σέβεται την Ιεράν Παράδοσιν, ώστε φέρει ταύτην ως σφραγίδα αλάθητον, ως λόγον Θεού, προς επιβεβαίωσιν των λόγων και των επιχειρημάτων αυτού. «*Αρκεί γάρ, λέγει, εις απόδειξιν του ημετέρου λόγου το έχειν πατρόθεν ήκουσαν την Παράδοσιν, οιόν τινά κλήρον δι' ακολουθίας εκ των Αποστόλων διά των εφεξής αγίων παραπεμφθέντα*». (Γρηγορ. Νύσσης, προς Ευνομ. Λόγ. γ').

20) Ο **Γρηγόριος ο Θεολόγος** διδάσκει ημάς να φυλάττωμεν την διδασκαλίαν, ήτοι την παρακαταθήκην των Πατέρων λέγων: «*Φυλάσσοντες την καλήν παρακαταθήκην, ην παρά των Πατέρων ειλήφαμεν*». (Γρηγορ. Ναζιανζ. Λόγος Ειρηνικ.).

Ο αυτός Πατήρ, ομιλών κατά Ιουλιανού του παραβάτου, μνημονεύει της Ιεράς Παραδόσεως, ως πηγής της θείας διδασκαλίας. «*Πόθεν, λέγει, ούτω μισόχριστος ο του Χριστού μαθητής, ο τοσούτοις λόγοις της αληθείας προσομιλήσας, και τα μέν ειπών, τα δε ακούσας των φερόντων εις Σωτηρίαν*». (Του αυτού κατά Ιουλιανού Λόγ. Α').

21) Ο **Θείος Ιωάννης ο Χρυσόστομος**, παραγγέλλει ημίν στερρώς έχεσθαι της Ιεράς Παραδόσεως. Ούτος ομιλών εις την Α' Κορινθίους επιστολήν του Παύλου, ένθα ο θείος Απόστολος συνιστά την στοματικήν Παράδοσιν, λέγει: «*Άρα και αγράφως πολλά παρεδίδου τότε, ο και αλλαχού δηλοί*». (Χρυσ. Α' Κορ. Λόγ. 26).

Ομοίως και εν τη Β' Θεσσαλονικείς του Παύλου ομιλών ο Θείος Χρυσόστομος, εν τω τετάρτω αυτού λόγω, λίαν σαφώς αναγνωρίζει το αξιόπιστον της Ιεράς Παραδόσεως και συνιστά το κύρος και την σπουδαιότητα αυτής. «*Ου πάντα, λέγει, δι' επιστολής παρεδίδοσαν οι Απόστολοι, αλλά πολλά και αγράφως, ομοίως κακεινα, και ταύτα έστίν αξιόπιστα, ώστε και την Παράδοσιν της Εκκλησίας αξιόπιστον ηγούμεθα, Παράδοσις εστί, μηδέν πλέον ζήτει*». (Χρυσ. Β' Θεσσ. Λόγ. δ' και στ').

22) Ο **Σωκράτης ο σχολαστικός**, εν τη Εκκλησιαστική Ιστορία αυτού βεβαιοί την εκ διαδοχής υπάρχουσαν εν τη Εκκλησία Ιεράν Παράδοσιν. Ούτος αφηγούμενος τα κατά την συγκροτηθείσαν εν Αλεξανδρεία Σύνοδον επί τη ανακηρύξει της Ομοουσίου Τριάδος λέγει: «*Ου γάρ νεαράν τινα θρησκείαν επινοήσαντες εις την Εκκλησίαν εισήγαγον, αλλά άπερ εξ αρχής και η Εκκλησιαστική παράδοσις έλεγε, και αποδεικτικώς παρά τοις Χριστιανών σοφοίς εφιλοσοφείτο. Ούτω γάρ πάντες οι παλαιότεροι περί τούτου λόγου γυμνάσαντες, έγγραφον ημίν κατέλιπον*» (Σωκρ. Εκκλ. Ιστορ. βιβλ. 3 κεφ. 7).

Ο αυτός ιστορικός Σωκράτης διηγείται, ότι Ασχάλος ο Θεσσαλονίκης Επίσκοπος ερωτηθείς παρά του αυτοκράτορος Θεοδοσίου ποία δόγματα φυλάττει, απήντησε, τα παραδοθέντα υπό των Αποστόλων. «*Ου παρήλθε, λέγει, Αρειανών δόξα κατ' Ιλυρίων έθνη, ούδ' ίσχυσε συναρπάσαι η παρ' εκείνου (του Αρείου) γεγενημένη καινοτομία*

τας τη δε Εκκλησίας, αλλά μένουσι φυλάσσοντες ασάλευτον την άνωθεν μεν και εξ αρχής εκ των Αποστόλων παραδοθείσαν πίστιν, εν δε τη εν Νικαία Συνόδω βεβαιωθείσαν» (Αυτόθι βιβλίον 5, κεφ. 6).

23) Ο **Άγιος Μάξιμος ο Ομολογητής** εν τη εκθέσει της ορθής ομολογίας λέγει: «*Φυλάξωμεν δε μάλλον το μέγα και πρώτον της πίστεως ημών φάρμακον την καλήν, λέγω, της πίστεως κληρονομίαν ομολογούντες ψυχής τε και σώματι μετά παρρησίας, ως οι Πατέρες ημάς εδίδαξαν, οίτινες τοις εξ αρχής αυτόπταις και υπηρέταις γινομένοις του λόγου ηκολούθησαν*» (Μαξίμ. Έκθεσις Ορθ. Ομολ.).

24) Ο **Άγιος Ιωάννης ο Δαμασκηνός** βεβαιοί, ότι παν το εν τη Εκκλησία γινόμενον προστέτακται υπό των θεηγόρων, Αποστόλων και πνευματοφόρων Πατέρων εις δόξαν του παμβασιλέως Θεού ημών, δηλαδή Λειτουργίαι και τελεταί και εορταί των Αγίων και ψαλμωδίαι κλπ. «*Πάντα, λέγει, οι θεηγόροι Απόστολοι και θεηπόλοι και πνευματοφόροι Πατέρες εν κατοχή του θείου κατά το θεμιτόν γεγονότες, και της εκστατικής τούτου δυνάμεως ποσώς μετειληφότες εν Θεώ, στόμα τι θεοφιλώς εθέσπισαν και Λειτουργίας, και ευχάς, και ψαλμωδίας ετησίους τε μνήμας των προλαβόντων, άτινα μέχρι του νυν, Θεού του φιλανθρώπου τη χάριτι, επαύξουσι και προστίθενται από ανατολών ηλίου μέχρι δυσμών και βορρά και νότου, εις δόξαν και αίνον του Κυρίου και βασιλέως των βασιλευόντων Θεού*». Ομοίως του λόγου γενομένου εις το στρέφεσθαι προς ανατολάς κατά την ώραν της προσευχής, λέγει, «*Άγραφος, η παράδοσις αυτή των Αποστόλων, πολλά γαρ αγράφως ημίν παρέδωκαν*».

Και εν γένει ο Άγιος Ιωάννης, γνωρίζων την σοβαρότητα των Αποστολικών Παραδόσεων ονομάζει τους Αγίους Πατέρας ακριβείς φύλακας αυτών «*Αποστολικών Παραδόσεων ακριβείς φύλακες γεγόνατε Άγιοι Πατέρες*».

Ταύτην δε την ομολογίαν του ιερού Δαμασκηνού, δηλαδή, ότι οι Άγιοι Πατέρες έγιναν ακριβείς φύλακες των Αποστολικών Παραδόσεων, επιβεβαιούσι με μίαν φωνήν άπαντες οι κήρυκες της πίστεως από των Αποστολικών Χρόνων μέχρις ημών, ως είδομεν εις τα εκτεθέντα χωρία των Αποστολικών ανδρών και διαδόχων αυτών.

Λυπούμεθα δε, μη δυνάμενοι να εκταθώμεν περισσότερον καταχωρούντες πλείονα εκ του αφθόνου ταμείου των εκλεκτών της του Χριστού ποίμνης Ποιμένων και Διδασκάλων. Ελπίζομεν όμως ότι και αυτά είναι αρκετά διά τους θέλοντας. Διά τους εγωϊστάς και μη θέλοντας ολόκληρον την Πατρολογίαν εάν παραθέταμεν δεν ήθελον συγκινηθή.

Τέλος, πας όστις θέλει να πιστεύη ορθώς, ως εδίδαξεν ο Κύριος ημών Ιησούς Χριστός και οι Απόστολοι, όστις θέλει να έχη ακεραίαν και ανόθευτον την Ευαγγελικήν αλήθειαν οφείλει να ερμηνεύη τον γραπτόν λόγον του Θεού, δηλαδή την αγίαν Γραφήν, ουχί αλαζονευόμενος, ουχί κατά τας προλήψεις αυτού, αλλ' εν απλότητι,

έχων πάντοτε υπ' όψιν την αυθεντίαν της εν τη Εκκλησία τηρουμένης Αποστολικής διδασκαλίας, ήτοι της Ιεράς Παραδόσεως, διότι κατά τον **Άγιον Ειρηναίον**:

«*Οι την παράδοσιν αγνοούντες ου δύνανται την αλήθειαν εκ των Γραφών ευρείν*» (Ειρην. κατά αιρεσ. γ' 2, δ' 63) και κατά τον **Κλήμην Αλεξανδρείας**: «*Οι κατά της Εκκλησιαστικής Παραδόσεως την Γραφήν ερμηνεύοντες απώλεσαν τον της αληθείας κανόνα*». (Στρωμ. α' 7). Επομένως, ίνα μη απολέσωμεν τον της αληθείας κανόνα: «*ουκ οφείλομεν παρεκλίνειν της πρώτης Εκκλησιαστικής Παραδόσεως και Γραφαίς πιστεύσαι άλλως πως, παρά ως παρέδωκαν ημίν εκ διαδοχής αι του Θεού Εκκλησίαι*» (Ωριγ.).

Διό και λέγομεν τοις παρ' ημίν «Ευαγγελικοίς» εις την πραγματικότητα «Αντιευαγγελικοίς» ως έλεγε εις τους προκατόχους αυτών προ 1640 ετών ο**Άγιος Κυπριανός**: «*Εάν προς την πηγήν της θείας Παραδόσεως στρέψωσι παύσει η ανθρωπίνη πλάνη*» (Κυπριαν. Επιστ. 74).

Αλλ' Έλληνες «Ευαγγελικοί», αφού απορρίπτετε την Παράδοσιν 24 Αγίων Πατέρων, πως παραδέχεσθε την του Λουθήρου; Ποιος γνωρίζει καλύτερον, ο Λούθηρος που παρουσιάζεται μετά 1500 έτη ή αυτοί που ήσαν διάδοχοι των Αποστόλων; Προσέξατε την πλάνην και την απώλειαν όπου ευρίσκεται όπισθεν αυτής. Από ημάς εξαρτάται η σωτηρία. Ο Θεός θέλει πάντας σωθήναι και αναμένει. Το ευχόμεθα με όλην την δύναμιν της ψυχής μας.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ:

1. Τούτου χάριν, λέγει ο **Παύλος** εις τον Τίτον, «*Κατέλιπόν σε εν Κρήτη ίνα τα λείποντα επιδιορθώση και καταστήσης κατά πόλιν πρεσβυτέρους ως εγώ σοι διεταξάμην*». (Τιτ. α' 5). Δηλαδή, καθ' ον τρόπον εγώ σοι διέταξα. Ο τρόπος όμως αυτός καίτοι δεν μνημονεύεται γραπτώς υπό του Παύλου εφηρμόσθη βεβαίως υπό του Τίτου και μεταδόθη τοις επιγινομένοις αποτελεί δε προφανώς μίαν παράδοσιν συμπληρούσαν την Γραφήν, την οποίαν καλούνται οι «Ευαγγελικοί» να προσέξουν.

2. Εκτός των είκοσι επτά κανονικών βιβλίων της Κ. Διαθήκης, εγράφησαν υπό των πολεμίων της Χριστιανικής Θρησκείας αιρετικών των πρώτων αιώνων και πλείστα άλλα νόθα και ψευδεπίγραφα Ευαγγέλια μερικά των οποίων είναι και τα εξής: 1) Το καθ' Εβραίους Ευαγγέλιον, όπερ ήτο το του Ματθαίου νενοθευμένον υπό των Εβραίων Χριστιανών. 2) Το κατ' Αιγυπτίους Ευαγγέλιον, εξ ου αντλούν τας πλάνας αυτών οι Σαβελλιανοί. 3) Το κατά Μαρκίωνα Ευαγγέλιον, όπερ ήτο το του ιερού Λουκά ηκρωτηριασμένον και νενοθευμένον υπό των αιρετικών, οίτινες ημφισβήτουν το γνήσιον του Λουκά. 4) Το Ευαγγέλιον των 12 Αποστόλων. 5) Το Πρωτοευαγγέλιον

του Ιακώβου. 6) Το κατά Θωμάν, το της νηπιότητος του Χριστού Ευαγγέλιον. 7) Το Ευαγγέλιον της γενέσεως της Θεοτόκου. 8) Το Ευαγγέλιον του Νικοδήμου. 9) Αι απόκρυφοι πράξεις διαφόρων Αποστόλων. 10) Αι Απόκρυφοι επιστολαί και πολλαί άλλαι αναφοραί και ιστορίαι. Τα νόθα και ψευδεπίγραφα ταύτα βιβλία, άτινα επενόησαν οι αιρετικοί προς υποστήριξιν των κακοδοξιών αυτών, είναι περισσότερα των γνησίων.

3. «*Άρα ουν αδελφοί στήκετε και κρατείτε τας παραδόσεις, ας εδιδάχθητε, είτε διά λόγου, είτε δι' επιστολής ημών*» (Β' Θεσ. β' 15).
«*Παραγγέλομεν δε υμίν, αδελφοί, εν ονόματι του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού, στέλλεσθαι υμάς από παντός αδελφού ατάκτως περιπατούντος, και μη κατά την παράδοσιν, ην παρέλαβεν παρ' ημών*» (Β' Θεσ. γ' 6).
«*Επαινώ δε υμάς, αδελφοί, ότι πάντα μου μέμνησθε, καθώς παρέδωκα υμίν τας παραδόσεις κατέχετε*» (Α' Κορ. ια' 2).
«*Τα δε λοιπά ως αν έλθω διατάξομαι*» (αυτ. 34). «*Παρέδωκα δε υμίν, εν πρώτοις α και παρέλαβον*» (Α' Κορ. ιε' 3). «*Και α ήκουσας παρ' εμού διά πολλών μαρτύρων, ταύτα παράθου πιστοίς ανθρώποις, οίτινες ικανοί έσονται και ετέρους διδάξαι*». (Β' Τιμ. β' 2). Εις το σημείον αυτό δηλούται και η προς άλλους μετάδοσις της παραδόσεως.
«*Καταστήσεις κατά πόλεις πρεσβυτέρους, ως εγώ σοι διεταξάμην*» (Τίτ.α' 5).
«*Α και εμάθετε και παρελάβετε και ηκούσατε και είδετε εν εμοί, ταύτα πράσσετε*» (Φιλ. δ' 9).
«*Καθώς παρέδωσαν ημίν οι απ' αρχής αυτόπται και υπηρέται γενόμενοι του Λόγου, έδοξε καμοί παρηκολουθηκότι άνωθεν πάσιν ακριβώς, καθεξής σοι γράψαι, κράτιστε Θεόφιλε, ίνα επιγνώς περί ων κατηχήθης λόγων την ασφάλειαν*» (Λουκ. α' 2).
«*Οις και παρέστησεν εαυτόν ζώντα, μετά το παθείν αυτόν εν πολλοίς τεκμηρίοις, δι' ημερών τεσσαράκοντα οπτανόμενος αυτοίς και λέγων τα περί της βασιλείας του Θεού*» (Πράξ. α' 3).
Τι τοις έλεγεν, ω «Ευαγγελικοί», ο Κύριος επί τεσσαράκοντα ημέρας περί της Βασιλείας του Θεού; πού είναι γεγραμμένα αυτά; Ης ποίον βιβλίον της Κ. Διαθήκης αναφέρονται;
«*Διό γρηγορείτε μνημονεύοντες ότι τριετία ν νύκτα και ημέραν ουκ επαυσάμην μετά δακρύων νου θετών ένα έκαστον*» (Πράξ. κ' 31). Τι τοις έλεγεν και πάλιν ω «Ευαγγελικοί» τρία έτη ο Παύλος; Εις ποίον βιβλίον ταύτα αναφέρονται; Δεν είσθε λοιπόν ανακόλουθοι;

4. Όταν λέγει «Καθολική» δεν εννοεί της Παπικής αλλά της Ορθοδόξου. Δεν υπήρχε άλλωστε επί ημερών Μ. Αθανασίου η Παπική λεγομένη εκκλησία.

(Απόσπασμα από το βιβλίο: "ΑΝΤΙΕΤΑΓΓΕΛΙΚΟΙ ΟΙ ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟΙ")

(Πηγή ηλ. κειμένου: xristianorthodoxipisti.blogspot.gr*)*